

RÄDDA BARNEN KOMMENTERAR

2025-12-17 12:06 CET

Rädda Barnen kommenterar förslag om skola i fängelse

Rädda Barnen har tagit del av promemorian *Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga* U2025/02404, som lämnar förslag om hur Kriminalvården ska bedriva undervisning för barn och unga, när myndigheten ska ta emot barn i fängelse.

Rädda Barnen är starkt emot Tidöpartiernas förslag om sänkt straffbarhetsålder och att barn ska sitta i fängelse. Dessa förslag strider mot barnkonventionen, och frågan om skolgång i fängelser är ytterst ett steg tillbaka för barns rättigheter i Sverige.

Men utifrån en verklighet där barn snart väntas avtjäna straff för vissa allvarliga brott i fängelse, är Rädda Barnen positiva till utredningens grundantagande att utbildningen för barn och unga intagna i kriminalvårdsanstalt ska motsvara den utbildning som ges inom skolväsendet. Samtidigt möjliggör förslaget avvikelser från nuvarande skollagstiftning. En viktig fråga som berörs är den om undervisningsformer för barn i grund- och gymnasieskola på kriminalvårdsanstalt.

Rädda Barnen ser det som positivt att utredningen utgår från närundervisning som grundprincip. Det är positivt att utredningen endast föreslår möjligheter till fjärrundervisning i grundskolan i vissa fall, att den inte kan tillämpas vid undervisning i kärn- och de samhällsorienterade ämnena och att distansundervisning för frihetsberövade elever i grundskolan på Kriminalvårdsanstalt inte ska vara tillåtet. Bland annat konstaterade Skolinspektionen redan 2021 att elevers möjlighet att nå sina mål försvårades, och att deras hälsa påverkades negativt, till följd av fjärr- och distansundervisningen under pandemin. För majoriteten av eleverna som har fått en större mängd undervisning på distans har det lett till sämre förutsättningar för lärande och kunskapsutveckling. För de flesta elever med svårigheter och särskilda behov är de negativa effekterna ännu tydligare. Det är en grupp elever som vi vet kommer att vara överrepresenterad i de kommande barnfängelserna. Utredningen beskriver återkommande att närundervisning, det vill säga vanlig undervisning där elever och lärare befinner sig i samma rum, ska vara huvudregeln även för elever som sitter i fängelse. Det är vidare positivt att utredningen föreslår att syftet med utbildning för elever på kriminalvårdsanstalt ska vara densamma för övrig utbildning inom skolväsendet och att rätten till stöd och anpassningar samt samma tillgång till elevhälsa som för elever i övriga skolväsendet förtydligas. Rädda Barnen vill också berömma utredningen för att den har inhämtat och vävt in frihetsberövade barn och ungas egna synpunkter på sin skolgång i utredningen.

Rädda Barnen ser dock med oro på vissa av förslagen, bland annat de som berör elever på gymnasienivå. Till exempel föreslår utredningen att distansundervisning ska kunna användas i vissa fall och att Kriminalvården, om de utifrån sina förutsättningar inte kan ordna en sådan utbildning, inte ska vara skyldig att erbjuda elever att slutföra sin gymnasieutbildning efter att de fyllt 18 år. Enligt Rädda Barnen är det viktigt att se barn och ungas

skolgång från förskoleklass till gymnasieexamen som en kedja; förutsättningar att ta sig vidare till nästa steg utan hinder och avbrott måste prioriteras.

Varken barnkonventionen eller skollagen gör någon åtskillnad mellan barn som är eller inte är frihetsberövade, när det gäller rätten till utbildning. En välfungerande skolgång är en stark skyddsfaktor mot ohälsa och utanförskap. Forskning visar att elever som klarar skolan löper mindre risk att begå och återfalla i brott. För att skolan ska kunna vara en stark friskfaktor måste utbildningen alltid bygga på evidens och beprövad erfarenhet samt utgå från elevernas behov och förutsättningar.

Frihetsberövade elevers skolgång är en fråga om alla elevers rätt till en likvärdig utbildning oavsett var man går i skola.

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33

Oskar Kollberg

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

oskar.kollberg@rb.se

0733 55 34 15

Oscar Nelson

Presskontakt

Pressekreterare

Presskontakt till generalsekreterare Åsa Regnér

oscar.nelson@rb.se

072-454 54 85